

Dolgozat címe: Kukoricahibridek fuzáriumos fertőzöttségének összehasonlító vizsgálata

A dolgozatot készítő hallgató neve: Rapcsák Rebeka

Szak, képzési szint és munkarend: Növényorvos MSc, nappali tagozat

Intézet/tanszék (ahol a dolgozat készült): Növényvédelmi Intézet, Integrált Növényvédelmi Tanszék

Témavezető: Dr. Bán Rita, egyetemi docens, Integrált Növényvédelmi Tanszék

A kukorica legjelentősebb kórokozói a *Fusarium* fajok. Közvetlen kártételként csökkentik a betakarítható termés mennyiségét, közvetett kártételként pedig a kórokozók mikotoxinokat termelnek, amely jelentős humán- és állategészségügyi kockázatot jelent. A dolgozatom célja az volt, hogy felmérjem a gazdaságunkban és a szomszédos kukoricaterületeken a fuzáriumos csőpenész előfordulását különböző hibrideken. Célom volt továbbá a belső fuzáriumos fertőzöttség laboratóriumi vizsgálata is.

A kísérletem két részből tevődött össze: szántóföldi felvételezésből, amely egy tenyészidőszakot foglalt magában (2023) és laborvizsgálatból, amely három tenyészidőszakot ölelt fel (2021-2023). A szántóföldi felvételezés során 4 hibridet vizsgáltam (Jakleen, Solandria, Kasmir, P9960). A felvételezéseket több ismétlésben végeztem, melynek során véletlenszerűen kiválasztottam 50-50 növényt. Megvizsgáltam a csöveket és megállapítottam a fertőzési százalékot a beteg és egészséges csövek alapján.

A laboratóriumi vizsgálathoz a mintákat a területek különböző pontjairól véletlenszerűen gyűjtöttem. A laborban *Fusarium* spp. izolálásához szelektív táptalajt használtam, ráhelyeztem a kiválogatott 16 egészségesnek, illetve 16 betegnek látszó szemeket, majd folyamatosan figyeltem a mintákat és feljegyeztem a megjelenő micélium színét.

A 2023-as vegetációs időszakban a csapadékosabb időjárás kedvezett a gombabetegség kialakulásának. A saját területeinken elvégzett felvételezések eredményeinek alapján, mind a három területen körülbelül azonos mértékben volt jelen a csőfuzáriózis, míg a szomszédos területeken termesztett hibridek esetében (Solandria, Kasmir, P9960) a P9960-as hibridnél volt szignifikánsan nagyobb mértékben jelen a betegség. A későbbi éréscsoportba tartozó hibridek esetében, az eredmények és az irodalmi adatok alapján, valószínűleg kisebb mértékben jelenik meg csőfuzáriózis. Továbbá, mindegyik mintából jelentős mértékben lehetett *Fusarium* fajt vagy fajokat izolálni.